

Maria Krystyna TALAGA

**Wadowickie Gimnazjum oraz Liceum znane i nieznane.
150-lecie powstania Gimnazjum w Wadowicach 1866-2016,
red. K. Karolczak, J. Popiel, K. Meus,
Stowarzyszenie Absolwentów Liceum Ogólnokształcącego
im. Marcina Wadowity, Wadowice 2016**

Jubileusz 150-lecia Szkoły zobowiązuje do szacunku i solidnego przygotowania do uroczystości. Nasza „Matka-Szkoła” na to zasłużyła, uczyli w niej Profesorowie, którzy bardzo dobrze zrealizowali swoje powołanie, a sukcesy wychowanków były i są tego potwierdzeniem.

Powołując w 2006 r. Stowarzyszenie Absolwentów LO im. Marcina Wadowity w Wadowicach spoglądaliśmy na książkę dr. Gustawa Studnickiego *Pierwsza wśród równych. Dzieje Gimnazjum i Liceum w Wadowicach*, napisaną w 1986 r. a wydaną w 1991 r., widzieliśmy ogromny trud, który podjął Profesor, aby „ocalić przeszłość od zapomnienia”. Dla Zarządu SALO było to wezwanie do rzetelnej pracy, co też potwierdził zorganizowany I Zjazd Absolwentów Wszystkich Roczników 23 czerwca 2007 r. Zbliżała się 10. rocznica śmierci Profesora G. Studnickiego, chcieliśmy młodzieży i mieszkańcom Wadowic ukazać dorobek piśmienny, dotyczący historii szkoły i miasta. Zdumiewające, że nikt z środowiska szkolnego nie śmiał podjąć wyzwania. Pomógł bratanek Profesora – Marek, poznając mnie z Panem Konradem Meusem, wówczas doktorantem z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. I tak się zaczęła rzetelna praca zmierzająca do głoszenia chwały Szkoły, jej Profesorów i Wychowanków. 30 kwietnia 2009 r. odbyła się pierwsza sesja poświęcona Profesorowi – abs. 1952 r., dr. Gustawowi Studnickiemu pt. „Niestrudzony badacz wadowickiej historii”. Przy pełnej sali zaproszonych gości, rodziny, profesorów, uczniów wysłuchaliśmy interesującego wykładu.

Każde spotkanie z dr. Konradem Meusem, który był już oficjalnym przedstawicielem swojej Uczelni (zwracaliśmy się o taki patronat nad działalnością SALO) owocowało nowymi propozycjami. Kolejne lata to 12 sesji naukowych, w tym 4 w innych miastach naszego powiatu. Wygłoszono 27 referatów, z których 15 znalazło się w publikacji jubileuszowej. Dobór tematów i wykładowców zależał od uczelni, w pomoc włączyli się prof. dr hab. Kazimierz Karolczak i prof. dr hab. Jacek Popiel abs. 1973 r. i członek SALO. Rolą Zarządu SALO było zdobywanie środków

finansowych w ogłaszanych konkursach na dotacje, lokalu i publiczności, dwa ostatnie punkty zapewniała w Wadowicach Pani dyrektor I LO Janina Turek, abs. z 1978 r. i członek SALO, życzliwa, dająca wsparcie, z Gronem Profesorskim, naszym wspólnym działaniem.

Tak powstawała książka jubileuszowa – prezent dla „Matki-Szkoły”, 800 egzemplarzy pięknie wydanej przez Wydawnictwo i Drukarnię „Nova Sandec” w Nowym Sączu, recenzowanej książki, rozdanej uczestnikom uroczystości. Było to możliwe dzięki wsparciu finansowemu Małopolskiego Urzędu Marszałkowskiego, Gminie Wadowice oraz firmie MASPEX.

Redakcji naukowej podjęli się wspomniani już profesorowie: Kazimierz Karolczak z Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie i Jacek Popiel z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz dr Konrad Meus z UP. W gronie recenzentów znaleźli się fachowcy z różnych dziedzin – począwszy od historyków i literaturoznawców po archiwistów. Wśród nich: prof. dr hab. Tadeusz Budrewicz, filolog i historyk literatury z UP w Krakowie, dr hab. prof. UR Grzegorz Grzybek, kierownik Zakładu Pedagogiki Opiekuńczej Uniwersytetu Rzeszowskiego, dr hab. Maria Stinia, historyk z Zakładu Historii Kultury i Edukacji Historycznej UJ oraz dr Kamila Follprecht z Archiwum Narodowego w Krakowie.

Intencją Redaktorów książki było skupienie wokół wydawnictwa grupy badaczy i naukowców, którzy z jednej strony mogą wykazać się wcale pokaźnym interdyscyplinarnym dorobkiem naukowym poświęconym Wadowicom w różnych epokach historycznych (Tomasz Graff, Krzysztof Koźbiał, Konrad Meus, Andrzej Nowakowski, Tomasz Ratajczak, Marcin Witkowski), a z drugiej – pomimo, że Wadowice pozostawały dotychczas na marginesie ich zainteresowań badawczych – uchodzą w kręgach uniwersyteckich za znawców wybranych, nierzadko specjalistycznych, zagadnień (Józef Brynkus, ks. Czesław Chrząszcz, ks. bp Józef Guzdek, Paweł Hudzik, o. Maksymilian Janusz O.Cist., o. Szczepan T. Praškiewicz OCD, ks. Edward Staniek, Łukasz Tomasz Sroka, Katarzyna Wądolny-Tatar). Spore grono wśród Autorów reprezentują także Absolwenci jubileuszowej Szkoły, co w sposób niejako symboliczny ukazuje rolę wychowawczą i edukacyjną Liceum „Wadowity” w skali ponadregionalnej.

Na kartach tomu Czytelnik znajdzie fotografie przedstawiające budynek wadowickiego Gimnazjum oraz siedzibę Bursy im. Stefana Batorego z przełomu XIX i XX w., które nieodpłatnie udostępnił Pan Zbigniew Jasiński. Umożliwienie publikacji dawnych fotografii uczniów oraz absolwentów Gimnazjum i Liceum zawdzięczamy kierownikowi Muzeum Miejskiego w Wadowicach. Wykonano także reprodukcje portretów Marcina Wadowity w I LO w Wadowicach, u OO. Karmelitów na Piasku, Muzeum UJ Collegium Maius.